

MEZOPOTAMYA KADIN GAZETECİLER PLATFORMU

AĞUSTOS-EYLÜL-EKİM 2022 KADIN GAZETECİLERE DÖNÜK HAK İHLALLERİ RAPORU

AĞUSTOS 2022

GAZETECİNİN YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

*Şiddete maruz kalan gazeteciler

2 Ağustos 2022: Bağımsız gazetecilik yapan Elif Kurttaş meslektaşı Vedat Örüç ile birlikte ithal atık hakkında araştırma yapmak için gittikleri Adana Geri Dönüşüm Sanayiciler Sitesinde, Akbulut G.D. ve Akgül G.D. firmalarının sahibi ve çalışanları tarafından alıkonularak sözlü taciz ve hakarete uğradı. Sardıranlar gazetecilerin fotoğraf makinesi kartlarına el koyarken, gazeteciler saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulundu. Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA), Elif Kurttaş ve Vedat Örüç adına saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulundu.

05 Ağustos 2022- 7 Ağustos'ta İstanbul Kartal'da düzenleyeceği miting öncesi Kadıköy'de bildiri dağıtımını yapan HDP'lileri ablukaya alan polis, gazetecileri de engelledi. Bunun yanı sıra HDP'lileri görüntüleyen bir kadın gazeteci polis tarafından taciz edildiğini belirterek, tepki gösterdi. Bu esnada orada bulunan diğer gazetecilerin tepkisi üzerine polis gazetecilere hakaret etti.

06 Ağustos 2022- Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutuklu gazetecilerin, kapı mazgalından baktıkları gerekçesiyle gardiyan tarafından tehdit edildiği belirtildi.

06 Ağustos 2022- HDP'nin Diyarbakır'ın İstasyon Meydanı'nda gerçekleştirdiği bölge mitingi sonrası yürüyüşe geçen gençlere yapılan müdahaleyi görüntülemeye çalışan gazeteciler polis tarafından darp edildi. Polis JINNEWS muhabirleri Derya Ren ve Medya Üren'i engelleyerek şiddete maruz bıraktı.

13 Ağustos 2022- Adalet Nöbeti eylemlerinin 21'nci haftasında HDP Bahçelievler İlçe Örgütü önünde bir araya gelen tutuklu yakınlarına saldıran polisler, görüntü almak isteyen JINNEWS muhabirlerini darp ederek alandan uzaklaştırmaya çalıştı.

22 Ağustos 2022- İstanbul Beykoz'da kentsel dönüşüm gerekçesiyle yurttaşların evlerinden zorla tahliyesinde yaşanan gerginliği takip eden gazetecilere polis müdahale etti. Basının görüntü alması polis tarafından engellenirken gazeteciler alandan uzaklaştırıldı. İsmail Arı, KRT TV'den gazeteci

Sultan Eylem Keleş ve kameramanın haber takibine engel olan polis, kameramana fiziksel müdahalede bulundu.

*Saldırıya Uğrayan Gazeteciler

13 Ağustos 2022- MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli hakkında sokak röportajı yaptığı için tehdit mesajları alan Sokak Kedisi adlı YouTube kanalının sahibi ve sunucusu Ebru Uzun Oruç, İstanbul Bağdat Caddesi'nde eşi Barış Oruç ile birlikte iki kişinin silahlı saldırısına uğradı. Ebru Uzun Oruç, saldırıyı sosyal medya hesabından duyurdu.

*Gözaltına Alınan Gazeteciler

12 Ağustos 2022- Ücretlerini alamayan inşaat işçilerinin Emlak Konut önündeki eylemini takip eden gazeteci Zeynep Kuray gözaltına alındı. Zeynep, karakoldaki ifadesinin ardından serbest bırakıldı.

15 Ağustos 2022- Mezopotamya Haber Ajansı (MA) Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever gözaltına alındı. Hakkında açılan soruşturma kapsamında yakalama kararı olduğu gerekçesiyle İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nda gözaltına alınan Diren, iki gün içinde ifade vermesi şartıyla serbest bırakıldı.

30 Ağustos 2022- ETHA muhabiri Elif Bayburt, ESP'nin 29 Ağustos'ta Cezayir Toplantı Salonu'nda düzenlediği basın toplantısı öncesinde 2021 esaslı "2911 sayılı kanuna muhalefet" suçlamasıyla açılan bir dava kapsamında gözaltına alındı. Elif, ifadesinin alınmasının ardından 30 Ağustos'ta serbest bırakıldı.

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

01 Ağustos 2022- Diyarbakır'da 16 Haziran'da tutuklanan 4'ü kadın 16 gazeteciye, buzdolabı, televizyon ve kitap verilmiyor.

10 Ağustos 2022- Diyarbakır'da 16 Haziran'da tutuklanan 4'ü kadın 16 gazeteci hakkında Diyarbakır 5'inci Sulh Ceza Hakimliği'nin aylık tutukluluk değerlendirilmesinde, ikinci kez tutukluluğun devamına karar verildi.

19 Ağustos 2022- Diyarbakır'da 8 Haziran'da düzenlenen operasyonda gözaltına alındıktan sonra "örgüt üyeliği" iddiasıyla 16 Haziran'da tutuklanan 4'ü kadın 16 gazetecinin tutukluluklarına yapılan itiraz reddedildi. 22 Haziran'da yapılan itirazı 16 Ağustos'ta karara bağlayan Diyarbakır 5. Asliye Ceza Mahkemesi, 64'üncü gününde olan tutukluluğun "ölçülü, usul ve yasaya uygun" olduğuna hükmetti.

*Hakkında Dava Açılan Gazeteciler

10 Ağustos 2022- Bianet'in "Erdoğan'ın avukatının rüşvet iddialarını haberleştiren gazetecilere dava" haberine dava açıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal'ın şikayeti sonrası haberle ilgili başlatılan soruşturmada ifade veren bianet'in eski Yayın Yönetmeni Nazan Özcan hakkında iddianame hazırlandı. İddianamede haberin Mustafa Doğan İnal'ın "onur, şeref ve haysiyet, toplum içindeki itibarı ve saygınlığını küçük düşürmeye yönelik olduğu" iddia edildi.

16 Ağustos 2022- Kadıköy Belediyesi'ne ait Kadıköy Gazetesi'nin Yazı İşleri Müdürü Semra Çelebi'nin dijital medya paylaşımı sonrası hakkında açılan soruşturmada takipsizlik kararı verildi. Hakimlik ise gazeteci hakkında dava açılmasına karar verdi.

22 Ağustos 2022- Gazeteci Vildan Atmaca, Şubat 2022 tarihinde İstanbul'da sabaha karşı düzenlenen ev baskınında gözaltına alındı. Arama iznine dair karar, polisler eve girdikten sonra çıkarıldı. Sekiz gün gözaltında tutulan Vildan'a, 2015 ve 2016 yıllarında yaptığı haberler soruldu. "Örgüt üyeliği" şüphesi ile yürütülen soruşturmada, 6 ay sonra "kovuşturmaya yer yok" kararı verildi.

27 Ağustos 2022- 2019 yılında Diyarbakır'daki belediyelere kayyum atanmasına karşı yapılan protesto eylemini takip ederken basın kartını göstermesine rağmen gözaltına alınarak hakkında açılan davada 5 ay hapis cezasına çarptırılan gazeteci Yelda Çiçek, basın ve ifade özgürlüklerinin ihlal edildiğini belirterek AYM'ye bireysel başvuru yaptı.

31 Ağustos 2022- Gemlik Yürüyüşü'nü takip ettikleri sırada gözaltına alınan JİNNEWS muhabiri Rozerin Gültekin hakkında 1 yıldan 3 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.

*Baskı Ve Sansür Gören Gazeteciler

01 Ağustos 2022-Halk TV'de yayınlanan ve gazeteci Şirin Payzın'ın sunduğu "Sözüm Var" isimli programa Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından 3 yayın durdurma cezası verildi. Program yerine belgesel yayınlandı.

15 Ağustos 2022- Sözcü Gazetesi yazarı Serpil Yılmaz'ın, "Borsa'da 'şebeke' avı" başlıklı yazısında, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's'in takvim dışı değerlendirmesi ile Türkiye'nin kredi notunu düşürmesinin sebebi olarak Borsa İstanbul'da AKP'li yöneticilerin ve bürokratların "manipülasyon ve spekülasyon işlem" yapmalarıyla ilgili sürdürülen soruşturmanın gerekçe gösterildiğini aktardığı yazısı, kişilik hakları ihlali gerekçesiyle, Ankara Gölbaşı Sulh Ceza Hakimliği'nin 15 Ağustos 2022 tarih ve 2022/1705 sayılı kararı ile Sözcü, KRT ve Miray Haber'deki haberler erişime engellendi.

*Para Cezası Alan Gazeteciler

19 Ağustos 2022- Cumhuriyet Gazetesi yazarı Miyase İlknur'un "Kavakçı için de çift maaş iddiası" haberi 6 Ağustos 2019'da ve "Sözde mühendislik ve vekillik yapan Kavakçı'ya sorular" başlıklı haberi 10 Ağustos 2019'da yayınlanmıştı. Haberler nedeniyle Cumhuriyet Gazetesi'ne 30 bin lira, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) iştiraki Metro İstanbul AŞ'ye de 40 bin lira idari para cezası verildi.

EYLÜL 2022

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya uğrayan gazeteciler

2 Eylül: HDP'nin Van'da gerçekleştirdiği 1 Eylül Dünya Barış Günü mitingi sonrası yürüyüşe geçen kitleyi takip eden gazeteciler, polisler tarafından darp edildi. Sivil bir polis Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Berivan Kutlu ile JİNNEWS muhabiri Zelal Tunç'u ölümle tehdit etti. Polis, gazetecileri "Seni

vururum, kimse seni bulamaz” tehdidinde bulundu. Aynı polis, JİNNEWS muhabiri Elfazi Toral’a da silah çekti. Ayrıca polisler, sık sık gazetecilerin görüntü almasını engelleyerek, kameralarını kırmaya çalıştı.

*Şiddete Uğrayan Gazeteciler

01 Eylül: İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri’nin 1 Eylül Dünya Barış Günü’nde Kadıköy’de düzenlediği etkinlikte bianet muhabiri Tuğçe Yılmaz, “Göğsümü sıktın, beni taciz ettin” diyerek bir polise bağırdı. Bu eylemde Zilan Azad isimli bir kadın gazetecinin de aralarında olduğu 4 gazeteci ters kelepçeyle gözaltına alındı.

17 Eylül: Sivas'ta 4 katlı bir binanın çatısında çıkan yangını görüntülemeye giden DHA Muhabiri Arife Defne Arslan polislerle yaşanan arbedede koluna darbe aldı.

17 Eylül: Hasta ve infazı yakılan tutuklular için Bağcılar Meydanı’nda bir araya gelen tutuklu yakınlarının haberini takip eden gazetecilerin çekim yapmaları engellendi. İstanbul Emniyet Güvenlik Şube Müdürü Hanifi Zengin Jinnews muhabiri Marta Sömek’in kolunu sıkarak, darp etti.

19 Eylül: “Çatımız Gökyüzü sokaklar evimiz” hareketinin çağrısıyla Çankaya’ya bağlı Kurtuluş Park’ında bir araya gelmek isteyen öğrencilerin haberinde görüntü çekmeye çalışan Jinnews muhabiri Dilan Babat polisler tarafından “O telefonu kapat yoksa sana da gerekeni yaparız” sözleriyle tehdit edildi.

21 Eylül: Çağlayan Adliyesinde 21 Eylül’de görülecek olan “Cumartesi Anneleri” duruşması öncesi yapılmak istenen basın açıklamasına polis müdahale etti. Basın açıklamasını takip etmeye çalışan gazetecilerden Artı TV muhabiri Meral Danyıldız ve Medyascope muhabiri Edanur Tanış polisin fiziksel müdahalesine maruz kaldı.

*Gözaltına Alınan Gazeteciler

01 Eylül: İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri’nin 1 Eylül Dünya Barış Günü’nde Kadıköy’de düzenlediği etkinlikte bianet muhabiri Tuğçe Yılmaz, “Göğsümü sıktın, beni taciz ettin” diyerek bir polise bağırdı. Bu eylemde Zilan Azad isimli bir kadın gazetecinin de aralarında olduğu 4 gazeteci ters kelepçeyle gözaltına alındı.

03 Eylül: Tutuklu yakınlarının Adalet Nöbeti eylemine müdahalesinde, gazetecilerin görüntü almasını engelleyen polis, gazetecileri alandan uzaklaştırdı. Görüntü almaya çalışan Etkin Haber Ajansı (ETHA) muhabiri Elif Bayburt darp edilerek, ters kelepçeli bir şekilde gözaltına alındı.

*Haber Takibi Engellenen Gazeteciler

01 Eylül: Van Adliyesi önünde Adalet Nöbeti tutan tutuklu yakınlarını takip eden JİNNEWS muhabiri Zelal Tunç ve MA muhabiri Berivan Kutlu polis tarafından engellendi.

20 Eylül: Fox TV Muhabiri Yeşim Karacaoğlu, İstinaf Değerlendirmesi Toplantısı’nda Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’a soru yöneltmek istedi. Bekir Bozdağ’ın basın danışmanı Bilal Çetin, Yeşim Karacaoğlu’nun yanına gelerek soru sormamasını istedi. Fox TV’nin Cumhurbaşkanlığı İletişim

Dairesinden akreditesini bulunmadığını belirten Bilal Çetin, normalde Fox TV'yi içeri de almayacağını kaydetti.

*Fişlenen Gazeteciler

05 Eylül:20 gazeteci, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün talebiyle fişlendi. Fişlenen kadın gazeteciler arasında Yüksek Durgut, Rabia Yavuz Türe, Naciye Nur Kılıç ve Dicle Müftüoğlu yer alıyor.

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

08 Eylül: 16 Haziran'da tutuklanan 4 kadın gazetecinin tutukluluğuna yapılan itiraz bir kez daha reddedildi. 3 kez aylık tutuklu değerlendirilmesinde tutukluluklarının devamına karar verilen 4 gazeteci için 2'nci defa yapılan tutukluğa itiraz da reddedildi.

12 Eylül:Diyarbakır'da tutuklanan 16 gazeteciden Safiye Alağaç, Neşe Toprak, Remziye Temel ve Elif Üngür Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'ndeki gözetleme, çıplak arama, hasta mahpusların tedavisinin engellenmesi ve etkinlik kısıtlamasına karşı uyarı amacıyla açlık grevine başladı.

*Hakkında Dava Açılan Gazeteciler

2 Eylül:Cemaat yurdunda yaşadığı baskılardan dolayı hayatına son veren üniversite öğrencisi Enes Kara için yapılan protestoya katılanlara ve eylemi takip eden Yeni Yaşam gazetesi muhabiri Yadigar Aygün ve Yeni Demokrasi muhabiri Tuba Apaydın hakkında İstanbul 25'inci Asliye Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldı.

*Yargılanması Devam Eden Gazeteciler

13 Eylül: Sultan Eylem Keleş'in "kamu görevlisine hakaret" ve "görevi yaptırmamak için direnmek" suçlamalarıyla yargıldığı davanın ilk duruşması İstanbul 56. Asliye Ceza Mahkemesinde görüldü. Mahkeme, sanıklar hakkında suç tarihinde 2911 sayılı yasaya muhalefet suçundan soruşturma yapılıp yapılmadığı hususunun İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına sorulmasına, duruşmaya katılmayan müştekiler hakkında zorla getirme emri çıkartılmasına ve sanık avukatlarının derhal beraat kararı verilmesi yönündeki taleplerinin yasal şartlar oluşmadığından reddine karar vererek davayı 16 Şubat 2023 tarihine erteledi.

13 Eylül: Zeynep Kuray'ın "Toplantı ve gösteri yürüyüşüne muhalefet etmek" iddiasıyla yargıldığı davanın ilk duruşması görüldü. Ara kararını açıklayan mahkeme, eksik beyan nedeniyle duruşmayı 24 Kasım'a erteledi.

13 Eylül: İleri Haber eski Sorumlu Müdürü İzel Sezer hakkında, AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın eski avukatı Mustafa Doğan İnal'ın rüşvet pazarlığı yaptığı iddialarını haberleştirmeleri gerekçesiyle açılan davanın 3'üncü duruşması görüldü. "Alenen hakaret", "kişiler arasındaki aleni olmayan konuşmaların kaydedilmesi suretiyle elde edilen verilerin basın ve yayın yoluyla hukuka

aykırı olarak ifşa edilmesi" ve "iftira" suçlamaları yöneltlen gazetecinin duruşması Çağlayan'da bulunan İstanbul 33'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Ara kararını oluşturan mahkeme, iddia makamının esas hakkındaki mütalaasını hazırlamasını istedi. Duruşma 8 Aralık'a ertelendi.

13 Eylül: Aralarında gazeteciler Eylem Sonbahar ve Sema Karakurt'un da bulunduğu toplamda 17 kişinin "görevi yaptırmamak için direnme" suçlamasıyla yargılandığı davanın 15. duruşması ve Antalya 25. Asliye Ceza Mahkemesinde görüldü. Avukatların mazeret sunarak katılmadığı duruşma 18 Ocak 2023'e ertelendi.

13 Eylül: İleri Haber Genel Yayın Yönetmeni İzel Sezer, 14 Eylül 2022 tarihinde sosyal medya hesabından yaptığı paylaşım ile AKP Ankara Milletvekili Ali İhsan Arslan'ın, kendisi hakkında manevi tazminat davası açtığını duyurdu.

13 Eylül: Etkin Haber Ajansı (ETHA) editörü Semiha Şahin ile muhabiri Pınar Gayıp'ın da aralarında bulunduğu 4 kişinin "örgüte üye olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması Çağlayan'da bulunan İstanbul 23'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde duruşması görüldü. Duruşmaya gelen avukatlar, mahkeme heyetinin değiştiğini ve kararın çıkmayacağını öğrenmesi üzerine mazeret bildirdi. Heyet değişikliği nedeniyle dosya üzerinden görülen duruşma, ileri bir tarihe erteledi.

14 Eylül: Özgür Gündem Gazetesi'nin Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan'ın da yargılandığı davanın duruşması, Çağlayan'da bulunan İstanbul Adliyesi 13'üncü Ağır Ceza Mahkemesi görüldü. Çapan duruşmaya katılmazken, dosya avukatları da mazeret bildirdi. Bu nedenle dosya üzerinden görülen duruşmada ara kararını açıklayan mahkeme, mazeretleri kabul ederek duruşmayı 15 Kasım'a erteledi.

14 Eylül:Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Özgürlükçü Demokrasi gazetesi çalışanı 6 gazeteci hakkında "Örgüte üye olmak", "Örgüt propagandası yapmak", "Halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" ve "Örgüte yardım etmek" iddiasıyla yeniden açılan davanın 5'inci duruşması Çağlayan'da bulunan İstanbul 23'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. İddia makamı gazeteciler Reyhan Hacıoğlu ve Hicran Urun hakkında "Örgüte yardım etmek" suçlamasına binaen ek savunmalarının alınmasına karar vererek duruşmayı 21 Aralık'a erteledi.

27 Eylül: Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan Özgür Gündem gazetesi Yazı İşleri Müdürü Reyhan Çapan'ın "örgüt propagandası yapmak", "basın-yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak" ile "örgüt açıklamalarını basmak veya yayınlamak" iddialarıyla yargılandığı davanın 22'nci duruşması İstanbul 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Mahkeme, bir sonraki duruşmayı 7 Şubat 2023 tarihine erteledi.

27 Eylül: Gazeteciler Hazal Ocak ve İpek Özbey "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" ve "özel hayatın gizliliğini ihlal" suçlamalarıyla yargılandığı dava İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Mahkeme, dava dosyasını esas hakkındaki mütalaasını hazırlaması için yeniden iddia makamına göndererek davayı 1 Şubat'a erteledi.

29 Eylül: İstanbul'da Kod-29 gerekçesiyle işten çıkarılan Sinbo ve SML Etiket işçilerinin 27 Nisan 2021'de, 1 Mayıs'ın Valilik kararıyla yasaklanmasına karşı Avcılar'da bulunan SML fabrikası önünde gerçekleştirilmek istediği basın açıklamasına müdahale eden polis aralarında gazeteci Sena Dolar'ın da olduğu 40 kişi hakkında açılan dava görüldü. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme heyeti, savunması alınan kişilerin duruşmadan varestede tutulmasına, ifadesi alınmayan kişilere gelecek celse duruşmada hazır edilmemeleri halinde haklarında yakalama emri çıkarılacağına dair SMS gönderilmesine karar verdi. Duruşma 10 Şubat 2023'e ertelendi.

29 Eylül: Gazeteci Zübeyde Sarı'nın "halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek" suçlamasıyla yargılandığı davanın üçüncü duruşması Bakırköy 24. Asliye Ceza Mahkemesinde görüldü. İddianamede gazeteci Zübeyde Sarı'ya yöneltilen suçlamaya Anayasa Mahkemesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna kanaat getirdiği "sanal devriye" yöntemi ile elde edilen 11 sosyal medya paylaşımı delil olarak gösteriliyor. Mahkeme, esas hakkındaki mütalaanın hazırlanması için dosyanın Cumhuriyet Savcılığına gönderilmesine karar vererek davayı 1 Aralık'a erteledi.

CEZALANDIRILAN GAZETECİLER

*Hapis Cezası

8 Eylül: Gazeteci Sadiye Eser'in "örgüte üye olmak" iddiasıyla yargılandığı davanın karar duruşması Çağlayan'da bulunan İstanbul 22'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Savunmaların ardından kararını açıklayan mahkeme, Eser'e "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

16 Eylül: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencileri tarafından farklı tarihlerde düzenlenen protesto yürüyüşlerine katıldığı gerekçesiyle 8 Ocak 2016 tarihinde gerçekleştirilen operasyonda gözaltına alınan ve 4 aylık tutukluluk süresinin ardından serbest bırakılan gazeteci Rojda Oğuz hakkında, "örgüte üye olmak" ve "örgüt propagandası yapmak" suçlamalarıyla açılan davanın karar duruşması Van 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Rojda "örgüt üyeliği" suçlamasından beraat ederken "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezasına çarptırıldı.

19 Eylül: Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) etkinliklerini takip eden gazeteci Hatice Şahin'in hakkında açılan "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla açılan davanın karar duruşması görüldü. Mahkeme heyeti, Hatice'ye 6 yıl 3 ay hapis cezası verdi.

22 Eylül: Gazeteci Nurcan Yalçın'ın, 2015-2016 yılları arasında haber takibi amacıyla gittiği Diyarbakır'ın Sur ilçesindeki barikatlar önünde bekleyen kişilerle yaptığı görüntülü röportajda kullandığı ifadeler gerekçe gösterilerek "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamasıyla 7,5 yıldan 15 yıla kadar hapis istemiyle yargılandığı davanın karar duruşması Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. Mahkeme heyeti, Nurcan'a isnat edilen suç işlediğine kanaat getirerek gazeteciye "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlamasından 2 yıl 6 ay hapis cezası verdi.

23 Eylül: JİNNEWS muhabiri Rabia Önver'in dijital medya hesabından yaptığı paylaşımlar nedeniyle hakkında, "örgüt propagandası" yapmak iddiasıyla açılan davanın karar duruşması Van 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Esasa dair kararını açıklayan mahkeme, Rabia Önver'e zincirleme bir şekilde, "örgüt propagandası" yaptığı gerekçesiyle 1 yıl 6 ay 27 gün hapis cezası verdi. Ardından mahkeme Hükmün Açıklanmasının Geriye Bırakılmasına (HAGB) karar verdi.

EKİM 2022

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya Uğrayan Gazeteciler

04 Ekim: Jineoloji Araştırma Merkezi üyesi ve Jineoloji dergisi editörü akademisyen Nagihan Akarsel, Federe Kürdistan Bölgesi'nin Süleymaniye kentinde uğradığı silahlı saldırı sonucu katledildi.

*Şiddete Uğrayan Gazeteciler

02 Ekim: İran'da katledilen Jina Amini için Ankara'da yapılmak istenen eyleme saldıran polis, haber takibi yapan Solfasol muhabiri Zişan Kürüm'e şiddet uyguladı.

12 Ekim: Gazeteci Canan Kaya'nın sanal medya üzerinden aldığı tehdit ve hakaretleri paylaştı. Yaptığı haber ve yorumların altına cinsiyetçi eril küfürler yazılan Canan, tehdit de edildi.

26 Ekim: İstanbul Kadıköy'de Türk Tabipleri Birliği (TTB) Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasını protesto etmek için yapılmak istenen basın açıklamasına saldıran polis Evrensel Gazetesi muhabiri Eylem Nazlıer'in boğazını sıkarak darp etti.

*Gözaltına Alınan Gazeteciler

05 Ekim: Federe Kürdistan Bölgesi'nin Süleymaniye kentinde katledilen Jineoloji Araştırma Merkezi üyesi, gazeteci ve yazar Nagihan Akarsel için Diyarbakır'da yapılan protesto eyleminde Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Eylem Akdağ gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakıldı.

09 Ekim: PKK Lideri Abdullah Öcalan'a yönelik uluslararası komplo protestoları sırasında JINNEWS muhabiri Rabia Önver, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde, Esra Solin Dal ise İstanbul'un Esenyurt ilçesinde haber takibi sırasında gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakıldılar.

13 Ekim: Nagihan Akarsel'in Konya'daki cenazesini takip eden JINNEWS muhabiri Dilan Babat gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakıldı.

14 Ekim: İstanbul'un Güngören ilçesine bağlı Tozkoparan Mahallesi'nde "kentsel dönüşüm" projesi kapsamında gerçekleşen yıkımlar esnasında gazeteci Meral Danyıldız gözaltına alındı. Daha sonra serbest bırakıldı.

25 Ekim: 9 kentte eş zamanlı yapılan ev baskınlarında Mezopotamya Ajansı (MA) Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever, Berivan Altan, Zemo Ağgöz, Ceylan Şahinli ile JINNEWS muhabirleri Habibe Eren Derya Ren ve Öznur Değer gözaltına alındı.

28 Ekim: Hasta ve infazı yakılan tutuklu yakınları tarafından Çağlayan Adliyesi önünde başlatılan Adalet Nöbeti eylemini takip eden gazeteci Zeynep Kuray gözaltına alındı. Yine aynı eylemde JINNEWS muhabiri Gülistan Dursun'a da saldırı gerçekleşirken kamerasına zarar verilmek istendi.

*Tutuklanan Gazeteciler

25 Ekim: Hakkında kesinleşmiş hapis cezası bulunan Jinnews muhabiri Derya Ren tutuklanarak, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'ne gönderildi.

29 Ekim: Mezopotamya Ajansı Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever, Berivan Altan, Ceylan Şahinli ile JINNEWS muhabirleri Habibe Eren ve Öznur Değer "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

*Haber Takibi Engellenen Gazeteciler

12 Ekim: TGS Ankara Şube Başkanı Sibel Hürtaş'ın, sansür yasasının görüşmelerini takip etmek amacıyla gittiği Meclis'e girişi yasaklandı.

28 Ekim: Hasta ve infazı yakılan tutuklu yakınları tarafından Çağlayan Adliyesi önünde başlatılan Adalet Nöbeti eylemini takip eden gazeteci Zeynep Kuray gözaltına alındı. Yine aynı eylemde JINNEWS muhabiri Gülistan Dursun'a de saldırı gerçekleşirken kamerasına zarar verilmek istendi.

*Gözaltında kötü muamele

26 Ekim: Zemo Ağgöz yapılan başvurular üzerine ev hapsi ve adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Zemo, 45 günlük ve emzirmesi gereken bebeği varken gözaltına alındı. Avukatların gözaltına itirazları ve bebeğinin durumuna rağmen savcı talepleri reddetti. Emzirmesi için emniyete getirilen Zemo'nun bebeğine ise çıplak arama yapılarak emniyete alındı.

*Diren Yurtsever, bayrak önünde zorla fotoğraf çektirilmesi istendi. 'Burada teröristler yaşıyor' denilerek evi hedef gösterildi. Gözaltı aracında hakaretlere maruz kaldı. 'Şimdi fiziki işkence başlar' sözüyle tehdit edildi.

*Berivan Altan'a evde tehdit, hakaret ve şiddetin yanı sıra baş eğme işkencesi yapıldı. Polislerin görüntü alabilmesi için yaratılan mizansene direnen Berivan, aynı şiddete emniyette de maruz kaldı.

*Öznur Değer gözaltına alındığı Mardin'den Ankara'ya kadar ters kelepçeli şekilde götürülürken, parmak izi alınması sırasında darp edilerek tekrar ters kelepçe işkencesine maruz bırakıldı.

*Habibe Eren ve Ceylan Şahinli Diyarbakır ve Urfa'dan Ankara'ya getirilene kadar geçen 14 saatte kelepçeli bir şekilde bekletildi.

*Hapishanedeki İhlaller

13 Ekim: Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde bulunan tutuklu gazeteciler Safiye Alağaç, Neşe Toprak, Remziye Temel ve Elif Üngür'e cezaevlerindeki hak ihlallerine karşı girdikleri açlık grevi nedeniyle disiplin cezası verildi.

30 Ekim: Tutuklanan gazeteciler Diren Yurtsever, Berivan Altan, Ceylan Şahinli, Habibe Eren ve Öznur Değer'e yönelik işkence cezaevinde de devam etti. Sincan Kadın Cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasına maruz kalan gazetecilere ayrıca kadınlara ayakta sayım yapılmak istenildi. Duruma tepki gösteren 5 kadın gazeteciye bir gün boyunca su verilmedi. İtirazların ardından 5 gazeteciye sadece bir buçuk litre su verildi.

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

*Haklarında Dava Açılan Gazeteciler

07 Ekim: JINNEWS editörü Nişmiye Güler hakkında, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, dijital medya hesabından yaptığı haber paylaşımları gerekçe göstererek "örgüt propagandası" suçlamasıyla 5 yıla kadar hapis istemiyle iddianame hazırladı.

*Yargılaması Devam Eden Gazeteciler

13 Ekim: JINNEWS muhabiri Beritan Canözer hakkında "basın yayın yoluyla örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla açılan davanın 3'üncü duruşması Diyarbakır 4'üncü Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Duruşmada mütalaa açıklayan savcı, Beritan'ın 1 yıl 6 ay ile 7 yıl 6 ay arasında hapis cezasına çarptırılması istedi. Duruşma 17 Kasım'a ertelendi.

17 Ekim: Gazeteci Ayşegül Doğan'ın "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandığı dava görüldü. Ayşegül, hakkında uzun süredir uygulanan yurt dışına çıkış yasağının devamına karar verilerek, dava Ocak'a ertelendi.

25 Ekim: Yeni Yaşam gazetesinin Kadın Ek'inde yer alan "İktidara notumuz yok lafımız var: Haksızlıklarınla göndereceğiz!" başlıklı yazıda ismine yer verilen emekli asker Musa Çitil'in şikayeti üzerine gazeteci İnci Aydın hakkında "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef göstermek" iddiasıyla açılan davada beraat kararı verildi.

27 Ekim: Gazeteciler Canan Coşkun ve Barış Pehlivan'ın Akın Gürlek'in şikayeti üzerine yargılandığı davanın duruşması görüldü. İlk duruşmasında mahkeme, reddi hakim talebi konusunda karar vermesi için dosyayı 35. Ağır Ceza Mahkemesine gönderdi.

27 Ekim: Gazeteci Sibel Hürtaş'ın baroların 2020'deki yürüyüşünde haber takibi sırasında gözaltına alındığı ve "görevi yaptırmamak için direnme" suçlamasıyla yargılandığı dava Ankara 37'inci Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Sibel'in kendisini darp eden polisler hakkında yaptığı şikayet takipsizlikle sonuçlandı. Hakim ayrıca şikayetçi polislerin duruşmaya zorla getirilmesine kararını verdi.

AGUSTOS AYI BİLANÇO:

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya uğrayan gazeteciler: 1

*Şiddete uğrayan gazeteciler: 10

*Gözaltına alınan gazeteciler: 3

*Tutuklanan gazeteciler:

*Haber takibi engellenen gazeteciler: 6

*Hapishanedeki ihlaller: 2

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

*Hakkında dava açılan gazeteciler: 4

*Hakkında soruşturma açılan gazeteciler: 1

*Baskı-Sansür 2

CEZALANDIRILAN GAZETECİLER:

*Hapis cezası:

*Para cezası: 30 bin TL

*Yargılaması devam eden gazeteciler dosya sayısı:4 Kişi sayısı: 4

EYLÜL AYI BİLANÇO

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya uğrayan gazeteciler: 3

*Şiddete uğrayan gazeteciler: 7

*Gözaltına alınan gazeteciler: 2

*Tutuklanan gazeteciler:

*Haber takibi engellenen gazeteciler: 3

***Fişlenen Gazeteciler: 4**

*Hapishanedeki ihlaller: 3

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

*Hakkında dava açılan gazeteciler: 2

Yargılaması devam eden gazeteciler: 15

CEZALANDIRILAN GAZETECİLER

*Hapis cezası: 16 yıl 24 ay 59 gün

*Para cezası:

*Yargılaması devam eden gazeteciler dosya sayısı:13 Kişi sayısı: **17**

EKİM AYI BİLANÇO:

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya uğrayan gazeteciler: 1

*Şiddete uğrayan gazeteciler: 3

*Gözaltına alınan gazeteciler: 13

*Tutuklanan gazeteciler: 6

*Haber takibi engellenen gazeteciler: 3

***Gözaltında kötü muamele: 12**

*Hapishanedeki ihlaller: 4

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

*Hakkında dava açılan gazeteciler: 1

Yargılaması devam eden gazeteciler: 4

CEZALANDIRILAN GAZETECİLER

*Yargılaması devam eden gazeteciler dosya sayısı:5 Kişi sayısı: **5**

3 AYDA YAŞANAN HAK İHLALLERİ TOPLAM VERİSİ

YAŞAM HAKKI VE GÜVENLİĞE YÖNELİK İHLALLER

*Saldırıya uğrayan gazeteciler: 5

*Şiddete uğrayan gazeteciler: 20

*Gözaltına alınan gazeteciler: 18

*Tutuklanan gazeteciler: 6

*Haber takibi engellenen gazeteciler: 12

***Gözaltında kötü muamele: 12**

***Fişlenen Gazeteciler: 4**

*Hapishanedeki ihlaller: 9

GAZETECİYE YÖNELİK DÜŞÜNCE VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ İHLALLERİ

*Hakkında dava açılan gazeteciler: 7

*Yargılaması devam eden gazeteciler: 26

*Hakkında soruşturma açılan gazeteciler: 1

*Baskı sansür 2

CEZALANDIRILAN GAZETECİLER

*Hapis cezası: 16 yıl 24 ay 59 gün

*Para cezası: 30 bin TL

*Yargılaması devam eden gazeteciler dosya sayısı:22 Kişi sayısı: **26**

Toplam tutuklu kadın gazeteci sayısı: 17

EKİM AYI İTİBARIYLA TUTUKLU KADIN GAZETECİLERLERİN LİSTESİ

1. Berivan Altan - Mezopotamya Ajansı Muhabiri
2. Ceylan Şahinli -Mezopotamya Ajansı Muhabiri
3. Derya Ren - JINNEWS Muhabiri
4. Dilan Oynaş - AzadiyaWelat Gazetesi Çalışanı
5. Diren Yurtsever - Mezopotamya Ajansı Yazı İşleri Müdürü
6. Elif Ersoy – Yürüyüş Dergisi Yazı İşleri Sorumlusu
7. Elif Üngür - Program sunucusu

8. Habibe Eren - JİNNEWS muhabiri
9. Hatice Duman – Atılım Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
10. Neşe Toprak - Program sunucusu
11. Özden Kınık – TRT çalışanı
12. Özlem Seyhan – Gazeteci
13. Öznur Değer - JİNNEWS muhabiri
14. Remziye Temel- Muhasebeci
15. Safiye Alagaş - JİNNEWS Müdürü
16. Sibel Mustafaoglu – AzadiyaWelat Gazetesi Çalışanı
17. Tülay Canpolat – Sabah Gazetesi Ankara Muhabiri

***Bu veriler DFG, CFWIJ, MLSA, TGS, DİSK-Basın iş paylaşımlarından ve ajanslardan derlenmiş olup en az sayıyı ifade etmektedir.**

Mezopotamya Kadın Gazeteciler Platformu